

NEGYEDÉVES JELENTÉS
2011. július 15.

MAGYAR NEMZETI BANK

**Beszámoló az MNB 2011
második negyedévi tevékenységéről**

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank

Felelős kiadó: dr. Simon András

1850 Budapest, Szabadság tér 8-9.

www.mnb.hu

Tartalom

1. Monetáris politika	4
2. A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása	6
3. Devizatartalékok	8
4. Készpénz-logisztikai tevékenység	9
5. Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás	13
6. Az MNB statisztikai tevékenysége	15
7. A pénzügyi kultúra fejlesztése	19

1. Monetáris politika

2011 második negyedévében a Monetáris Tanács mindhárom kamatmeghatározó ülésén változatlan szinten, 6 százalékon tartotta az irányadó kamatlábat. A tanács júniusi közleményében kiemelte, hogy a jelenlegi kamatszint huzamosabb ideig történő fenntartása mellett 2012 végére elérhető a 3 százalékos inflációs cél.

A júniusi *Jelentés az infláció alakulásáról* című kiadvány előrejelzése szerint a nyersanyag- és élelmiszerárak jelentős emelkedése miatt az infláció 2011-ben az inflációs cél felett alakul. A költségsokkok másodkörös inflációs hatásait mérséklék a teljes előrejelzési horizonton negatív kibocsátási rés és a laza munkaerő-piaci kondíciók. Az ársokkok várható lecsengésével az infláció 3 százalékra csökkenhet 2012 végén.

A magyar gazdaság helyzetét továbbra is a belső kereslet gyengeségének és az export dinamikus bővülésének kettőssége jellemzi. A lakossági fogyasztás – bár ez évben várhatóan növekedésnek indul – tartósan elmaradhat a hosszú távú trendjétől. Az alacsony fogyasztási pálya a bizonytalan jövedelemkilátásokkal, a magas hitelállomány miatt elhúzódo mérlegalkalmazkodással és a devizahitelek megnövekedett törlesztőrészeleteivel magyarázható. A lakossági beruházások visszaesése hasonló okokra vezethető vissza. A vállalati beruházás növekedését a gyenge belső kereslet és a szigorú hitelfeltételek hátráltatják. Az erős külső kereslet ezzel szemben továbbra is húzza magával az exportra termelő ágazatokat, annak ellenére, hogy a globális konjunktúra fokozatos lassulása várható a következő két évben.

Az ország külső finanszírozási képessége továbbra is magas, köszönhetően a kedvező exportnak és a visszafogott belső keresletnek. A külső pozíció tovább emelkedhet a javuló reálgazdasági egyenleg és az európai uniós transzferek következtében, azonban a romló jövedelemegyenleg ezt a növekedést mérsékelheti.

A tanács három kockázatra hívta fel a figyelmet, amelyek bekövetkezése módosíthatja az inflációs pálya előrejelzését, és így eltérő monetáris politikai lépéseket igényelhet. A nyersanyagárak további emelkedése szigorúbb monetáris politikát tehet szükségessé. Szintén kamatemelést indokolhat az eurozóna perifériájának elhúzódo adósságválsága,

amely negatívan érintheti a forinteszközök kockázati megítélését, és a gyengülő árfolyam – változatlan kamatkondíciók mellett – az infláció növekedéséhez vezethet. A költségvetési kiadások csökkentése viszont mérsékelheti a forint kockázati prémiumát, amely az árfolyam erősödésén keresztül már lehetővé tenné középtávon a monetáris kondíciók lazítását.

A monetáris politikai eszköztár változásai

Az MNB monetáris politikai eszköztárával a hatékony kamattranszmisszió érdekében támogatja a bankrendszer likviditáskezelését.

A hitelintézetek a 2011. május 1-jétől kezdődő féléves periódusra újra módosíthatták kötelező tartalékrátájuk mértékét. A 2010 novemberében bevezetésre került változtatható kötelező tartalékrata rendszerében ugyanis a bankok maguk választhatnak a 2, 3, 4 és 5 százalékos kötelező tartalékráták közül, mely választásukat félévente módosíthatják. Az intézkedés célja, hogy a kötelezőtartalék-rendszer megfelelő hatékonysággal támogassa minden egyes bank likviditáskezelését. A 183 tartalékköteles hitelintézetből összesen 23 növelte, 2 pedig csökkentette kötelező tartalékrátáját. Így már 63 hitelintézet rendelkezik 2 százalékos fölötti kötelező tartalékrátával. A bankrendszer átlagos kötelező tartalékrátája pedig 2,64 százalékra nőtt.

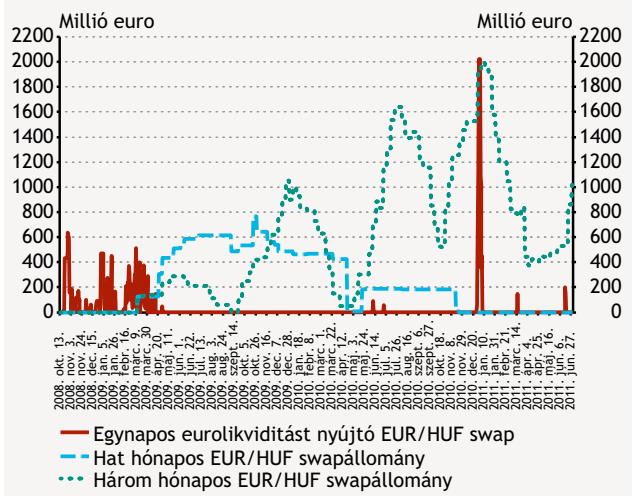
A Monetáris Tanács június 6-i döntése alapján az MNB folytatja a bankrendszer likviditására vonatkozó prognózis publikálását. A tanács 2010. szeptemberi döntése alapján az MNB próbaidőre megkezdte a bankrendszer egészét érintő likviditási hatások előrejelzésének publikálását. A piaci szereplők visszajelzései alapján a hitelintézetek nagy része a publikálás megkezdése óta rendszeresen figyelemmel kísérte az MNB likviditási prognózisát, ami különösen a nagyobb volumenű likviditási sokkok előrejelzésében bizonyult hasznosnak. Ezért az MNB 2011. júniustól továbbra is folytatja a bankrendszer egészét érintő likviditási hatások előrejelzésének publikálását. A prognózis megjelentetésével a jegybank továbbra is azt kívánja elősegíteni, hogy az irányadó eszköz igénybevétele optimális nagyságú legyen, és a hitelintézetek egyre kevésbé támaszkodjanak az egy-

napos hitel- és betétoldali rendelkezésre állásra. Ezáltal az egynapos bankközi kamatok még szorosabban követhessék a jegybanksi alapkamat alakulását.

A Monetáris Tanács ülésezési rendjének megváltoztatásához kapcsolódóan, 2011. július 1-jei hatállyal a kéthetes MNB-kötvény aukciójának, valamint a kéthetes és hat hónapos hiteleszköz tendereinek üzletkötési napja keddről szerdára változik. Ennek érdekében, hogy az ügyletek elszámolása továbbra is szerdára essen, ezen termékek elszámolási napja az üzletkötéshez képest T+1-ről T napra módosul. Azáltal pedig, hogy lerövidül az ügyletkötés és az elszámolás időpontja közötti időtartam, csökken az erre az időtartamra eső pénzmozgásokból fakadó bizonytalanság is. Ez végső soron segíti a bankok likviditáskezelését.

Az MNB továbbra is a bankrendszer rendelkezésére áll eurolikviditást nyújtó egynapos és három hónapos FX-swap eszközeivel. 2011 második negyedévében mindkét instrumentumot igénybe vették a bankok: az egynapos facilitást június 16–17-én rendre 200 és 150 millió euro értékben, míg a három hónapos eszköz állománya 444 millióról 1019 millió euróra nőtt a negyedév során. Az egynapos instrumentum igénybevétele a nemzetközi euro/dollár FX-swap piaci dol-

1. ábra
A jegybanksi FX-swap eszközeinek igénybevétele – nyitott állományok

lárlikviditás-hiányra vezethető vissza, mely begyűrűzött a forint/deviza FX-swap piacra is. A három hónapos swapállomány növekedését pedig egyrészt a bankrendszer mérlegen belüli devizapozíciójának nyílása, másrészt a svájci frank árfolyamának erősödéséből fakadó növekvő letéti követelmények okozhatták.

2. A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása

A Magyar Nemzeti Bank 2011. április 20-án publikálta a *Jelentés a pénzügyi stabilitásról* című kiadványt. A jelentés részletesen foglalkozott a pénzügyi közvetítőrendszer külső környezetében, valamint belső működésében megjelenő kockázatokkal. Magyarország országkockázati felára a 2010-ben tapasztalt növekedéssel szemben 2011 elejétől csökkenésnek indult, főként a magyar fiskális politikával szembeni pozitív várakozásoknak köszönhetően. A külföldiek forint-eszköz-vásárlása jelentősen emelkedett, miközben a forint árfolyama is erősödött. A hazai bankrendszer számára kulcsfontosságú pénzügyi piacok közül az állampapírpia és a bankközi piacok likviditása javult, ugyanakkor továbbra sem zavartalan a devizaswappiac működése.

A vállalati szegmens hitelezése a korábbi jegybanki várakozással szemben 2010 folyamán tovább mérséklődött, amit keresleti oldalról a vállalatok csökkenő beruházási aktivitása magyaráz. Ugyanakkor, bár a forgóeszköz célú hitelkereslet erősödött, a szigorú hitelkínálati feltételek továbbra is akadályozzák a hitelezést. 2011 első negyedévében tovább folytatódott a vállalati hitel-állomány csökkenése. Előrejelzésünk alapján a vállalati hitel-állomány csak 2011 negyedik negyedévében kezdhet el újra emelkedni, ami a korábbi előrejelzésünkhöz képest a fordulópontra kitolódását jelenti. 2010-ben a háztartási hitel-állomány csökkenése az árfolyamhatástól megtisztítva gyorsult, míg árfolyamhatással együtt a hitelállomány már nagymértékben emelkedett. A svájci frank 2010-ben tapasztalt erősödése nemcsak az adósságot növelte, hanem emelte a törlesztőrészleteket is, ami jelentős mérlegalkalmazkodásra kényszerítette a devizahittel rendelkező háztartásokat. Az óvatosság erősödése és a kedvezőtlen munkapiaci körülmények ugyancsak alacsony hitelkeresletet eredményeztek. Eközben kínálati oldalról a bankok óvatos magatartása mellett a szabályozói szigorítás (különösen a hitelezés, deviza jelzáloghitelek tiltása) miatt szűkültek a hitelfelvételi lehetőségek. Előrejelzésünk szerint a háztartási hitel-állomány növekedésének kezdete 2012 második felére tolódhat.

2010 végére a vállalati és a háztartási nemteljesítő hitelek aránya elérte a 11–12 százalékot, a veszteségráta pedig a

2,5–3 százalékot. A hitelek portfólióminőségének romlása 2011 első negyedévében tovább folytatódott: a nemteljesítő hitelek aránya 2011 első negyedévének végén 13,4 százalék volt a vállalati szegmensben és 12,3 százalék a háztartási szegmensben, mindeközben az értékvesztés eredményrontó hatása a vállalati hiteleknél 2,3 százalékra, a háztartási hiteleknél 2,7 százalékra csökkent, részben árfolyamhatásoknak köszönhetően. A vállalati szegmensben a kereskedelmiingatlan-portfólió, a háztartási szegmensben a jelzálog-portfólió egyre rosszabb teljesítménye jelent problémát. A nemteljesítő hitelek aránya lassulva ugyan, de tovább emelkedhet, miközben a veszteségráták már csökkenhetnek. 2011 végére a nemteljesítő hitelek aránya mindkét szegmensben elérheti a 14–15 százalékot, míg a veszteségráta 2–2,5 százalék közé mérséklődhet. A jelzáloghitel-állományon belül mintegy 1 százalékponttal tovább emelkedett az átstrukturált hitelek aránya, így 2011 első negyedévének végére már a teljes jelzáloghitel-állomány 10,4 százaléka esett át átstrukturáláson. Az átstrukturált jelzáloghitelek portfólióminőségében nem történt érdemi változás: 27 százalékuk 30 napon túli, 17 százalékuk pedig 90 napon túli késétségben van. A kereskedelmiingatlan-hitelek állományának 18 százalékát strukturálták át. A bankok várakozásai alapján az idei év végére ez az arány elérheti a kiemelten magasnak tekinthető 30 százalékot is. A *Jelentés a pénzügyi stabilitásról* c. kiadvány megállapította, hogy 2010-ben tovább folytatódott a bankrendszer jövedelmezőségének romlása. A 70 milliárd forint körüli adózás előtti eredmény és a 3 százalék alatti ROE-mutató rendkívül alacsony tőkeakkumulációs képességet jelez. Az adatok értékelésénél ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy abban meghatározó szerepet játszik a bankadó 120 milliárd forintos összege, valamint az egyik piaci szereplő szigorúbb céltartalékolási politikája. E két tényező nélkül a bankrendszer tavalyi adózás előtti eredménye közel megegyezne a 2009-es szinttel, ami arra utal, hogy a bankrendszer üzleti tevékenységéhez kapcsolódó jövedelemtermelő képessége erős. A gyenge jövedelmezőség mellett növekszik annak a kockázata, hogy az anyabankok a hazai leánybankoktól a forrásokat a jobb profitkilátásokkal rendelkező régiós bankrendszerekbe csoportosítják át, ami korlátozhatja a hazai

bankok hitelezési kapacitását, ezáltal jelentős növekedési áldozattal járhat.

A bankrendszer tőke megfelelési mutatója kismértékben, 13,3 százalékra emelkedett az elmúlt évben, és 2011 első felében bankrendszeri szinten a tőke megfelelés szinten maradt, némileg emelkedett (2011. május végén 13,6 százalék).

A 2011 áprilisában bemutatott integrált hitel- és piaci kockázati stresszteszt eredményei alapján a bankrendszer tőkeszintje megfelel a szabályozói követelményeknek, egyedi szinten kezelhető mértékű tőkeigény mutatkozik 2012 végéig. A rövid távú likviditási stresszteszt szerint a bankok likviditási tartaléka ugyancsak megfelelő, ennek viszont alapfeltétele a forint- és devizalikviditás közötti átjárhatóság fennmaradása, azaz a devizaswappiac akadálymentes működése.

A Pénzügyi stabilitás szakterület 2011 áprilisában is lefolytatta a hitelezési felmérését. A 2011 második negyedévére vonatkozó felmérés eredményeit az MNB a honlapján 2011. május 19-én publikálta magyar és angol nyelven. A lakáscélú jelzáloghitelek esetében a bankok összességében már nem szigorították tovább hitelezési feltételeiket, és a következő félévben sem várható érdemi változás. A vállalati szegmensben a bankok nettó értelemben a legtöbb nem árjellegű hitelezési feltételt – az adóstól megkövetelt szerződéses kötelezettségvállalás, a minimálisan megkövetelt hitelképességi szint, valamint a fedezeti követelmények – ismét szigorították, amely szigorítások egy féléves megszakítást leszámítva 2007 óta tartanak. A szigorítás várhatóan a következő félévben is folytatódik.

A Pénzügyi stabilitás szakterület stábjában az elmúlt negyedév során többször és részletesen elemezte az Otthonvédelmi akciótervet, amelyet 2011. május 30-án a kormány és a Magyar Bankszövetség közösen jelentett be. A stáb véleménye szerint a kilakoltatási és árverezési moratóriumok feloldása, illetve a fedezetértvényesítési kvóták bevezetése alapvetően üdvözlendő lépés, amelyeket a jegybank már korábban is javasolt. Ugyanakkor a jegybanki javaslatban az akciótervben rögzítettél magasabb kvóták szerepeltek, amelyek lehetővé tették volna a banki portfóliók gyorsabb tisztítását. Az akciótervvel kapcsolatban elmondható, hogy az átmeneti „árfolyamrögzítés” valójában nem oldja meg a devizaadósok problémáját, csupán elhalasztja egy későbbi

időpontba az azzal való szembenézést. Mivel az árfolyamrögzítés lényege, hogy a rögzített és a tényleges árfolyam közötti különbséget az adós új hitel felvételével finanszírozza, ezért ez a program csökkentheti a háztartások adósságállományának leépülését. Ugyanakkor ezek a hatások nem túl jelentősek: még ha minden devizaadós élne is a lehetőséggel, az ebből származó pluszjövedelem nem okozna jelentős fogyasztásnövekedést.

A jegybank 2011 második negyedévében is részt vett a Pénzügyi Stabilitási Tanács (PST) munkájában. A nemzetgazdasági miniszter, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke és a Magyar Nemzeti Bank elnöke részvételével működő tanács ebben az időszakban két ülést tartott. A 2011. áprilisi ülésen a tanács megtárgyalta a jegybank áprilisi stabilitási jelentését, illetve a hazai bankok külföldi forrásrövidülésének és a mérlegen belüli magas nyitott devizapozíció szabályozási lehetőségeit. A tagok áttekintették az európai felügyeleti hatóságok eddigi munkájának tapasztalatait, a határon átnyúló stabilitási csoportok (CBSG) jövőbeli szerepkörét, az EU-ban folyó aktuális szabályozási kérdéseket, az Európai Bankhatóság által koordinált európai szintű banki stresszteszt tanulságait, valamint a jelzáloghitelesek érintő moratórium feloldásának hatásait. 2011 második negyedévében a jegybank – makroprudenciális szerepéhez igazodva – aktívan támogatta az Európai Unióban 2011 januárjától működő Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) munkáját. Az MNB 2011 májusában képviseltette magát az ERKT támogatására létrejött Technikai Tanácsadó Bizottság (ATC) ülésén is, valamint – szakértői szinten – részt vett az ATC hazai szempontból jelentős munkacsoportjainak munkájában.

Az MNB 2011 második negyedévében több pénzügyi stabilitást erősítő szabályozói lehetőséget megvizsgált (lakossági hitelezés támogatása a banki árverseny növelésével, a hazai bankok külföldi forrásrövidülésének és a mérlegen belüli magas nyitott devizapozícióknak a lehetséges kezelése stb.). A hazai szabályozási kérdéseken kívül az MNB nyomon követte a nemzetközi téren, különösen az Európai Unióban folyó pénzügyi válságkezeléssel és szabályozással foglalkozó kezdeményezéseket is. Észrevételeket tett az ún. Bázeli-III-as szabályozás európai implementálását szolgáló CRD-IV. irányelvre vonatkozóan, illetve véleményezte az Európai Unió tanácsa által kidolgozott, a lakóingatlanokhoz kapcsolódó hitelmegállapodásokról szóló irányelvet.

3. Devizatartalékok

2011 második negyedévének végén az MNB hivatalos devizatartalékainak nagysága 37,0 milliárd euro volt, ami 1,3 milliárd euro növekedést jelent a 2011 első negyedév végi 35,7 milliárd eurós értékhez képest.

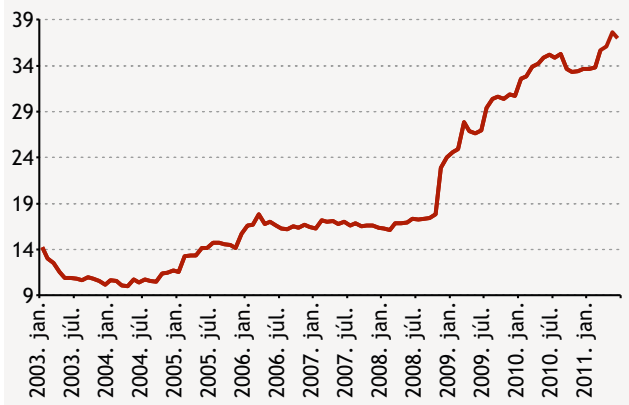
A devizatartalékok alakulását elsősorban az alábbi tételek befolyásolták az elmúlt negyedév során.

Az Államadósság Kezelő Központ április 11-én 500 millió USD értékben a márciusban kibocsátott 30 év futamidejű kötvényre nyitott rá, majd május 11-én egy 1 milliárd EUR névértékű, 2019. januárban lejártó eurokötvényt bocsátott ki. Június 27-én pedig lejárt egy 1 milliárd EUR névértékű kötvény. Az előző negyedévben egyéb, adósságkezeléssel kapcsolatos műveletek összességében 20 millió euróval csökkentették a devizatartalékok nagyságát. Az MNB saját adósságszolgálatához kapcsolódó kifizetések 20 millió eurót tettek ki. A költségvetési szervek javára közel 250 millió euro folyt be az elmúlt három hónap során. 2011 második negyedévében az Európai Bizottságtól mintegy 530 millió euro nettó transzfer érkezett. Az MNB-nél elhelyezett rövid

lejáratú devizabetétek június végén 140 millió euróval voltak alacsonyabbak a március végi állományhoz képest. A tartalékon elért eredmény ebben a negyedévben 280 millió euróval növelte az MNB arany- és devizatartalékait.

2. ábra
A devizatartalékok nagyságának alakulása

(milliárd euróban)

4. Készpénz-logisztikai tevékenység

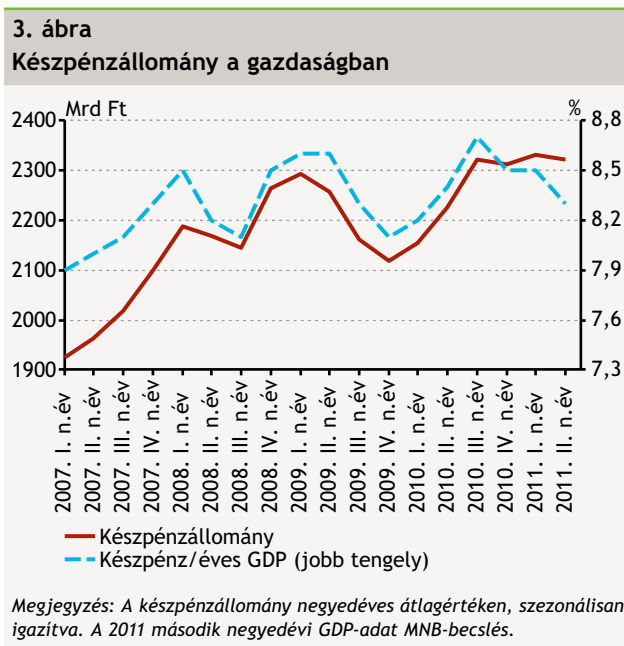
A forgalomban lévő készpénz

2011. június végén mintegy 2362 milliárd forint összegű készpénz volt forgalomban, mely továbbra sem jelent az előző időszakhoz képest szignifikáns elmozdulást.

A forgalomban lévő készpénz mennyisége 2010 harmadik negyedéve óta – kisebb hullámzásoktól eltekintve – lényegében változatlan szinten áll, mindazonáltal a magyar gazdaság GDP-arányos készpénzintenzitása nemzetközi összehasonlításban változatlanul magasnak tekinthető.

A forgalomban lévő bankjegyek és érmék

A forgalomban lévő bankjegyek értéke 2011 második negyedévének végén mintegy 2310 milliárd forint volt, amely enyhe növekedést mutat 2010 azonos időszakához képest. A növekedés értékben mintegy 3 százalék, ugyan-

1. táblázat

Forgalomban lévő bankjegyek és érmék*

(2011. június 30-i adatok)

Bankjegyek	Mennyiség (millió darab)	Érték (Mrd forint)	Megoszlás (%)	
			mennyiség	érték
20 000 forint	61,3	1225,8	22,8	53,0
10 000 forint	87,5	874,9	32,5	37,9
5 000 forint	21,3	106,7	7,9	4,6
2 000 forint	19,0	38,0	7,1	1,6
1 000 forint	49,8	49,8	18,5	2,2
500 forint	30,2	15,1	11,2	0,7
Összesen	269,1	2310,3	100,0	100,0
Érmék	Mennyiség (millió darab)	Érték (Mrd forint)	Megoszlás (%)	
			mennyiség	érték
200 forint	84,4	16,9	7,1	37,3
100 forint	141,9	14,2	11,9	31,3
50 forint	112,9	5,6	9,5	12,4
20 forint	212,2	4,2	17,8	9,3
10 forint	254,2	2,5	21,4	5,5
5 forint	384,6	1,9	32,3	4,2
Összesen	1190,2	45,3	100,0	100,0

* A táblázat nem tartalmazza a jegybank által kibocsátott emlékérmék állományát, amely érmék elvben névértéken a forgalomban lévő fizetőeszközök közé tartoznak.

akkor a bankjegyek mennyiségét tekintve ennél némiképp alacsonyabb, mivel a bővülés jórészt a két legnagyobb bankjegycímlethez köthető.

2011. június végén közel 1,2 milliárd darab érme volt forgalomban, valamivel több, mint 45 milliárd forint értékben. A forgalomban lévő állomány mennyisége mintegy 4 százalékkal, értéke hozzávetőleg 3 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. E mérsékelt bővülést elsősorban a kisebb – és ezen belül főként az 5 forintos – címletű érmék dominálták. Az 1 és 2 forintosok forgalomból történő kivonását követően erősödni látszik az 5 forintosok jegybankból történő kiáramlása.

A készpénzhamisítás megelőzését, visszaszorítását szolgáló tevékenység

2011 második negyedévében tovább folytatódott a forintbankjegy-hamisítványok számának 2010 utolsó negyedévében kezdődött csökkenése. A második negyedévben 572 darab hamis bankjegy került kivonásra a forgalomból, mely hozzávetőleg 35 százalékkal kevesebb az év első három hónapjában prognosztizálnál.

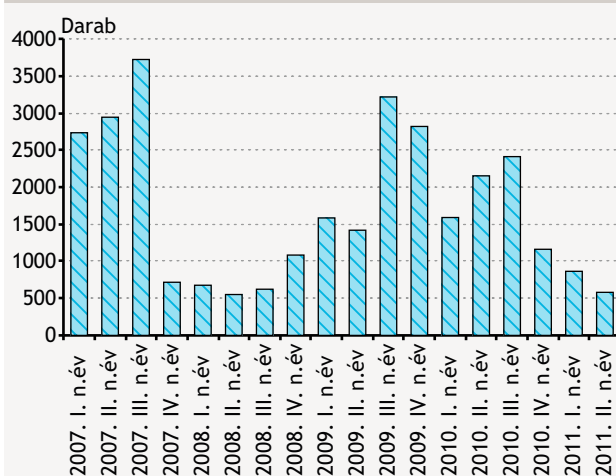
A hamis valuták előfordulása továbbra sem jelentős, a jegybank szakértői 231 darab különböző valutahamisítványt vizsgáltak a második negyedévben. Ezen belül a hamis eurobankjegyek száma 199 darab volt.

A forintbankjegyek hamisításának továbbra is jellemzője, hogy alapvetően a három legmagasabb címletre irányul, ezek teszik ki a lefoglalt hamisítványok több mint 90 százalékát.

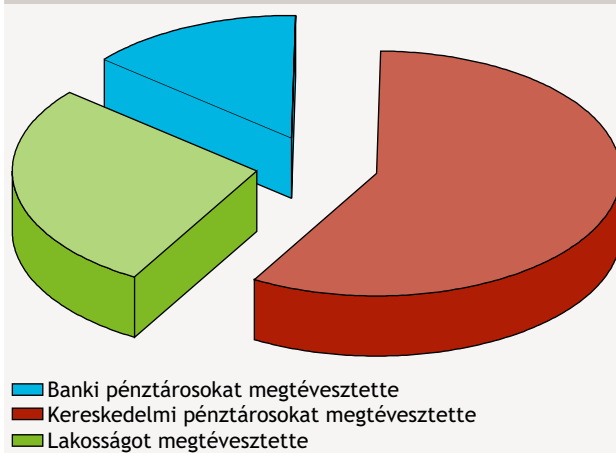
A hamisítás jelenlegi csökkenő trendjét meghatározó tényezők közül a leglényegesebb minden bizonnyal az MNB és a rendőrség hatékony együttműködése, amelynek legjelentősebb eredményeként 2010 végén a rendőrség elfogta az elmúlt év kiemelkedő hamisítási mutatóiért elsősorban felelős, megtévesztő minőségű 10 000 forintos utánzatokat előállító bűnözői csoportot.

A mennyiségi csökkenés lehetőséget teremt, és egyben ösztönzi is a jegybankot arra, hogy a megelőzés jegyében a korábrinál is nagyobb hangsúlyt fektessen a vizuális bankjegy-ellenőrzési ismeretek és a korszerűbb eszközökkel (elsősorban az ún. UV-A/C lámpával) történő, összetett

4. ábra
Fellelt forintbankjegy-hamisítványok számának alakulása

5. ábra
A jegybankhoz beérkezett hamis forintbankjegyek megoszlása

vizsgálati módszerek egyre szélesebb körben való megismertetésére, erősítve ezáltal elsősorban a hamisítások által legveszélyeztetettebb kereskedelmi pénztárosi kör szűrő szerepének hatékonyságát. A jegybank jelentős erőforrásokat bevonva, a fentieket szem előtt tartva fokozza aktivitását a hamisítás elleni küzdelemben.

UV-A/C-program

A jegybank a bankjegyhamisítás elleni küzdelemben kiemelt figyelmet fordít a tudatos készpénzhasználatra és a tudatos

2. táblázat

A fellelt forintbankjegy-hamisítványok címletenkénti megoszlása 2011 második negyedévében

Címletek	500	1000	2000	5000	10 000	20 000
Megoszlás (%)	5	1	2	17	45	31

bankjegyellenőrzésre. Ennek megfelelően az MNB nemzeti tekintetben is újszerű kezdeményezésként programot hirdetett, melyben kísérleti jelleggel anyagilag is támogatja, hogy a kiskereskedők a megbízhatóbb bankjegyellenőrzést lehetővé tevő modern UV-A/C készüléket vásároljanak.

A program első részeként a jegybank az UV-A/C készüléket forgalmazni szándékozó cégek körében keresett partnereket, ezért ez év első felében pályázati felhívást tett közzé. A jelentkező cégek feladata az UV-A/C készülékek értékesítése az MNB támogatását elnyerő kiskereskedők számára.

A program második fázisaként az MNB 2011 első félévének végén hirdette meg pályázatát a kiskereskedők számára. A jegybank a pályázat során az UV-A/C készülékek nettó kiskereskedelmi ára 60 százalékának megfelelő összeggel (de készülékenként legfeljebb 20 ezer forinttal) támogatja a programban részt vevőket. A támogatásra fordítható jegybanki pénzügyi keret összértéke 50 millió Ft.

A programban részt vevő forgalmazók elérhetőségi adatait, valamint a programba felvett UV-A/C készülékek típusát, árát, részletes jellemzőit, sugárbiológiai tanúsítványukat, továbbá egyéb tájékoztató információkat a forgalmazóktól kapott adatok alapján összeállított, az MNB honlapján megtalálható [terméklista](#) tartalmazza.

A terméklistán megtalálható forgalmazó cégektől természetesen bárki vásárolhat UV-A/C készüléket. A forgalmazói körben a pályázatnak köszönhetően kialakult versenyhelyzet első eredményeként a vásárlók ezekhez a készülékekhez az elmúlt időszakhoz képest kedvezőbb áron juthatnak hozzá.

Emlékérme-kibocsátás

„Tóth Árpád” emlékérme

A Magyar Nemzeti Bank 5000 forintos címletű ezüst emlékermét bocsátott ki „Tóth Árpád” elnevezéssel a költő születésének 125. évfordulója alkalmából.

Az emlékermét Csikai Márta tervezte. Az emlékérme előlapjának szélén, felső köriratban a „MAGYAR KÖZTÁRSASÁG”, alsó köriratban az „5000” értékjelzés és a „FORINT” felirat olvasható. Az alsó és a felső köriratot az emlékérme bal szélén a vízszintesen elhelyezett „BP.” verdejel, az emlékérme jobb szélén a szintén vízszintesen elhelyezett „2011” verési évszám választja el. A középmezőben – kissé gyűrt papírra vetett kéziratrészletként ábrázolva – négy vízszintes sorban Tóth Árpád Az árnyból szőtt lélek című

verséből a következő idézet olvasható: „Áldott az árnyak” „test nélküli teste,” „Titkos kelméjük” „lelkemmel rokon”. Az idézet alatt, középen Tóth Árpád aláírása látható.

Az emlékérme hátlapján, a középmezőben Tóth Árpád portréja látható. Az emlékérme szélén, a portrétól jobbra a „TÓTH ÁRPÁD” körirat olvasható. A portrétól jobbra, egymás alatti vízszintes sorokban az „1886-” és az „1928” felirat olvasható, a portrétól balra Csikai Márta tervezőművész mesterjegye látható.

Az emlékérme 925 ezrelék finomságú ezüsből készült, súlya 31,46 gramm, átmérője 38,61 mm, széle recézett.

Az emlékerméből 6000 darab készíthető, amelyből 4000 darab különleges – ún. proof – technológiával verhető.

„Duna-Dráva Nemzeti Park” emlékérme

A Magyar Nemzeti Bank 5000 forintos címletű ezüst emlékermét bocsátott ki „Duna-Dráva Nemzeti Park” megnevezéssel. Az emlékérme a magyarországi nemzeti parkokat bemutató sorozat második tagjaként jelent meg.

Az emlékermét Kereszthury Gábor tervezte. Az emlékérme előlapján, a középmezőben egy repülő fekete gólya átlósan elhelyezkedő ábrázolása látható. A gólya ábrázolásától jobbra, három vízszintes sorban az „5000” értékjelzés, a „FORINT” felirat és a „2011” verési évszám, balra a „BP.” verdejel, a gólya ábrázolása alatt a „MAGYAR KÖZTÁRSASÁG” felirat olvasható.

Az emlékérme hátlapján, a középmezőben a Duna-Dráva Nemzeti Park egyik jellegzetes táji eleme, a partifecske üregeivel teli szakadópart ábrázolása látható. A szakadópart ábrázolása fölött, egymás alatti vízszintes sorokban balra zártan a „DUNA-DRÁVA” és a „NEMZETI PARK” felirat, középre zártan a „szakadópart” felirat olvasható. Az emlékérme jobb alsó sarkában Kereszthury Gábor tervezőművész mesterjegye található.

Az emlékérme fekvő téglalap alakú, 925 ezrelék finomságú ezüsből készült, súlya 31,46 gramm, mérete 39,6x26,4 mm, széle sima.

Az emlékerméből 8000 darab készíthető, amelyből 5000 darab különleges – ún. proof – technológiával verhető.

„Deák téri evangélikus templom” emlékérme

A Magyar Nemzeti Bank 5000 forintos címletű ezüst emlékermét bocsátott ki a Deák téri evangélikus templom fel-

szentelésének 200. évfordulója alkalmából. Az emlékérmé a magyar egyházi építészet remekeit bemutató érmesorozat negyedik darabja.

Az emlékérmét Sz. Egyed Emma szobrászművész tervezte. Az emlékérmé előlapján, a középmezőben a Deák téri evangélikus templom oltárának ábrázolása látható. Az emlékérmé szélén, felső köriratban a „MAGYAR KÖZTÁRSASÁG”, alsó köriratban az „5000” értékjelzés és a „FORINT” felirat olvasható. Az alsó és a felső köriratot az emlékérmé bal szélén a vízszintesen elhelyezett „1811” felszentelési évszám, az emlékérmé jobb szélén a szintén vízszintesen elhelyezett „2011” verési évszám választja el. Az alsó körirat alatt a „BP.” verdejel olvasható.

Az emlékérmé hátlapján, a középmezőben a Deák téri evangélikus templom épületének ábrázolása látható. Az emlékérmé szélén, felső köriratban a „DEÁK TÉRI EVANGÉ-

LIKUS TEMPLOM” felirat olvasható. Sz. Egyed Emma tervezőművész mesterjegye a templom ábrázolása alatt látható.

Az emlékérmé 925 ezrelék finomságú ezüsből készült, súlya 31,46 gramm, átmérője 38,61 mm, pereme virágszirom formájú, széle szaggatottan recézett.

Az emlékérméből 8000 darab készíthető, amelyből 5000 darab különleges – ún. proof – technológiával verhető.

Az érme a magyar egyházi építészet remekeit bemutató sorozat része, amelynek korábbi darabjai az Esztergomi Bazilikáról (2006), a debreceni Református Nagytemplomról (2007) és a budapesti Dohány utcai Zsinagógáról készült ezüst emlékpénzek (2009). A sorozat népszerűségét jelzi, hogy a felsoroltak közül már csak a Zsinagóga emlékpénzből van a forgalmazó Magyar Pénzverőnél értékesíthető készlet, korlátozott mennyiségben.

5. Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás

A magyar EU-elnökség munkájának támogatása – a SEPA végdátumának szabályozása tanácsi ágon elérte az általános egyetértést

Támogatva a magyar EU-elnökség munkáját, az MNB aktívan részt vett az euróban történő átutalások és beszédek egységes szabvány szerinti lebonyolítására irányuló tanácsi és parlamenti rendelettel kapcsolatos bizottsági javaslat vitájában. A magyar elnökség a tagállamokkal szoros együttműködésben, az Európai Bizottsággal konzultálva hat hónap alatt egy olyan kompromisszumos szövegtervezetet alakított ki, amely a tanácsi ágon a tagállamok körében minősített többséggel elérte az általános megközelítést. Az elfogadott szövegtervezet szerint az átutalásoknál 2013. február 1-jéig, a beszédekénél 2014. február 1-jéig kell áttérni az egységes szabvány szerinti fizetési mód használatára. A szabvány elemei közül kiemelkedően fontos az IBAN (nemzetközi bankszámlaszám) és a korszerű ISO 20022 XML-üzenetformátum használata. Ez utóbbi nem általános követelmény, csak a pénzforgalmi szolgáltatók, valamint azon ügyfelek közötti üzenetváltásra korlátozódik, akik csoportos beszédet vagy átutalást kezdeményeznek vagy fogadnak, de nem fogyasztók és mikrovállalkozások. A tervek szerint számos átmeneti rendelkezés segítené mind az euroövezeti tagállamokat, mind az euroövezeten kívüli tagállamokat abban, hogy az áttérés ne csak a forgalom túlnyomó többségét jelentő tételek, hanem speciális igényeket kielégítő termékek esetében is ésszerűen rövid idő alatt megtörténjen. További fontos rendelkezés a beszédnél egyes országokban még alkalmazott bankközi jutalék kivezetése. Magyarország annak ellenére, hogy nem euroövezeti tagállam, hozzájárult ahhoz, hogy a 2002-ben a politikusok és a szakma által felvázolt egységes eurofizetési övezet (SEPA) elérése az átutalások és beszédek terén a közeljövőben megvalósuljon. A rendelet véglegesítése, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti háromoldalú egyeztetés júliustól a lengyel elnökség alatt kezdetét veheti.

Előrehaladás a fizetési megbízások napközbeni elszámolásának bevezetésére indított projektben

Az MNB jogi szabályozás útján, a pénzforgalom lebonyolításáról szóló MNB-rendeletben előírta, hogy a nem papíralapon beadott forintátutalási megbízások esetében 2012. július 1-jétől valósuljon meg a fizetési megbízások napközbeni elszámolása és a fizetési megbízás összegének a kedvezményezett részére történő napon belüli eljuttatása. Jelenleg ez a megbízások döntő többségénél csak a beadást követő munkanapon valósul meg. A bankrendszer és az egyéb érintett szolgáltatók felkészülésének koordinálása érdekében az MNB országos projektet indított. A napközbeni elszámolásra való felkészülés a tervek szerint halad, az új rendszer tesztelése néhány bank részvételével már megkezdődött. A bankok kétharmada úgy tervezi, hogy a fejlesztéssel szeptember végéig elkészülnek.

A Visa védjeggyel ellátott magyar kibocsátású fizetési kártyák hazai kiegyenlítésében történt változások

2010. június 27-étől a Visa logós fizetési kártyák hazai elszámolásában az MNB tölti be a kiegyenlítő bank szerepét. Ez a változás egyszerűbbé teszi a Visa elszámolási rendszerben részt vevő pénzforgalmi szolgáltatók feladatát, valamint gyorsítja és biztonságosabbá teszi a kártyaforgalom elszámolását. Az átállást megelőzően a tranzakciók feldolgozását követő napon a tartozik pozícióban lévő tagok a Bankközi Klíring Rendszerben (BKR) vagy a VIBER-ben utalták át tartozásuk összegét a korábbi kiegyenlítő banknál vezetett elszámolási számlára, majd az összegek beérkezése után a kiegyenlítő bank szintén átutalással juttatta el a követelések ellenértékét a többi tagnak. Ez a folyamat a mostani változással leegyszerűsödik, ugyanis a tagok MNB-nél vezetett számláin számlaátvezetéssel kerül sor a kiegyenlítésre. Mindezek mellett az elszámolási folyamat egy nappal való lerövidülése a kártyaelfogadásban érintett

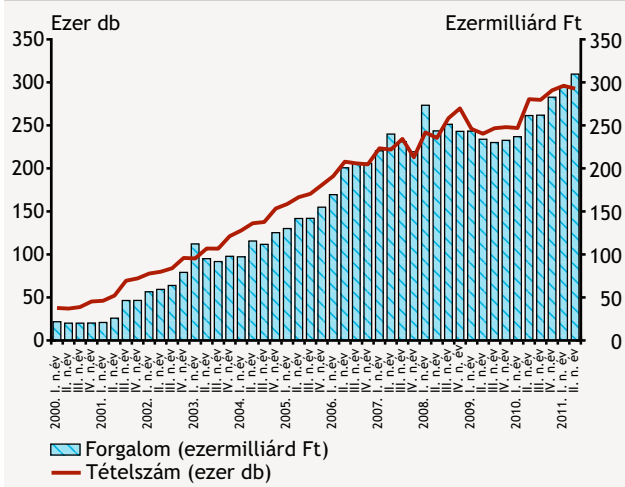
kereskedők számára is előnyös, mert így ők is egy nappal korábban juthatnak hozzá a Visa-kártyákkal lebonyolított forgalmuk ellenértékéhez.

A mostani átállással a hazai fizetési kártya-forgalom többsége az MNB-ben kerül kiegyenlítésre, mivel a Visa mellett 2009 óta a MasterCard kártyák forgalmának a kiegyenlítése is a jegybankban történik.

A VIBER-forgalom alakulása

2011 második negyedében 309,65 billió (ezer milliárd) forint volt a fizetési forgalom értéke a VIBER-ben, a kiegyenlített fizetési megbízások száma pedig 292 ezer darab. Ez az előző negyedévhez képest értékben 5,3 százalékos növekedést, darabszámban pedig 1,4 százalékos csökkenést jelent. Az előző év azonos időszakához mérten értékben 18,5 százalékos növekedés tapasztalható, míg a tételszám növekedése 4,3 százalék volt.

6. ábra
A VIBER-ben lebonyolított fizetések értéke és száma negyedévenként

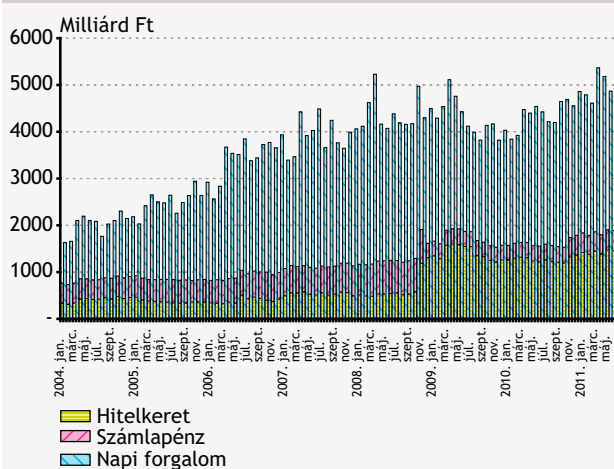

A negyedév folyamán a napi átlagos tételszám 4645 darab, az átlagos napi forgalom pedig 4915 milliárd forint volt. A maximális tételszámot (7835 db) június 15-én és a napi maximális forgalmat (13 676 milliárd Ft) június 8-án érte el a rendszer.

A vizsgált időszakban az MNB számlavezetési körébe tartozó hitelintézetek átlagos napi pénzforgalma (VIBER, BKR és MNB ügyfélszámla-vezető rendszerét számításba véve) 5456 milliárd forint volt (ez 6 százalékos növekedés az

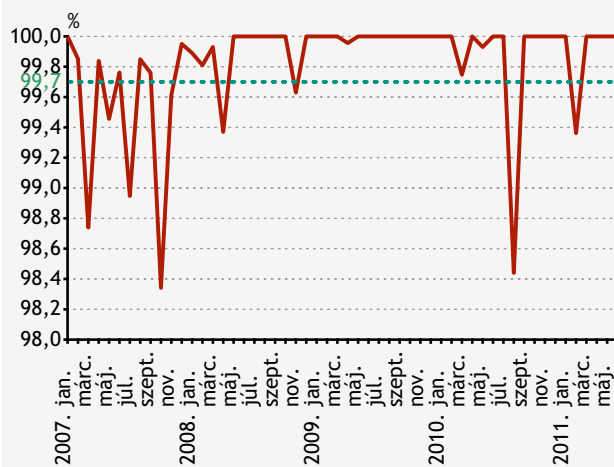
előző negyedévhez képest). E forgalmat az előző negyedévhez képest növekvő, mintegy 422,74 milliárd forint átlagos napi számlapénzállomány és növekvő, mintegy 1440 milliárd forint napközbeni hitelkeret segítségével bonyolították le, így az átlagos napi likviditás 2,8-szer fordult meg napon belül, vagyis a bankok továbbra is bőséges likviditással rendelkeznek a forintfizetési rendszerekben.

7. ábra
A bankok napi átlagos likviditásának (számlapénz+hitelkeret) és pénzforgalmának összevetése

A VIBER rendelkezésre állása a negyedév során 100 százalékos volt. 2011 második negyedében leállás nem fordult elő. A VIBER háttérközpontjának alkalmazására nem volt szükség.

8. ábra
A VIBER rendelkezésre állása

6. Az MNB statisztikai tevékenysége

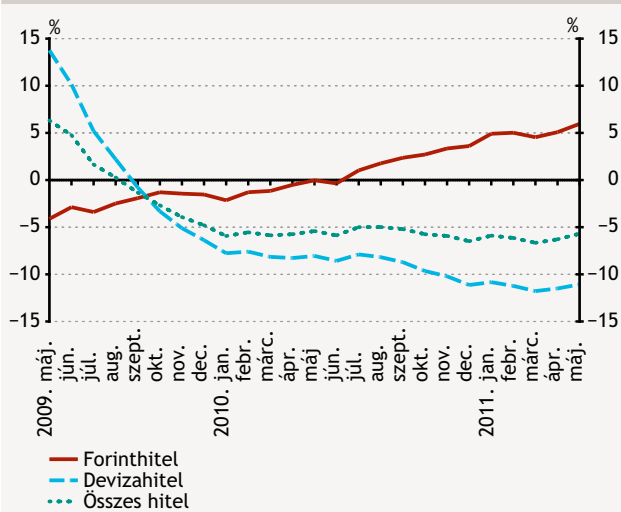
Monetáris statisztika

Az MNB havonta publikálja a hitelintézetek összevont mérlegének, illetve a háztartási és a nem pénzügyi vállalati kamatlábak alakulásáról szóló adatokat. A 2011. májusi adatokat 2011. június 30-án tette közzé.

A szezonálisan nem igazított adatok szerint az utolsó három megfigyelt hónapban – márciustól májusig – a háztartások forinthitel-felvétele 59,9 milliárd forinttal haladta meg a törlesztéseket. A devizahitelek állománya a tranzakciókból eredően (az ártértékelődésektől és az egyéb volumenváltozásoktól megtisztítva) 119,2 milliárd forinttal mérséklődött. A nem pénzügyi vállalatok hiteleinek állománya összességében csökkent, a forinthitelek 39,2 milliárd forintos növekedése és a devizahitelek 63,9 milliárd forintos csökkenése miatt.

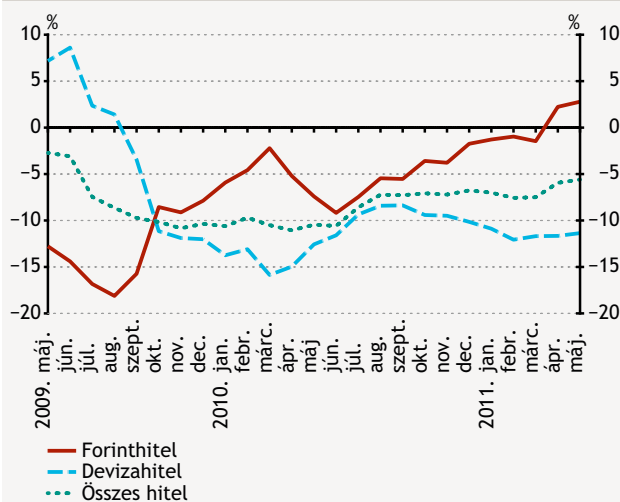
A háztartások forintbetétek esetében 57,5 milliárd forint nettó betétkivonást, míg devizabetéteiken 19,2 milliárd forint nettó betételhelyezést hajtottak végre. A nem pénzügyi vállalatok forintbetétein 5 milliárd forintnyi nettó betétkivonás, míg devizabetétein 68,3 milliárd forintnyi nettó betételhelyezés volt.

9. ábra
A háztartások hitelállományának reálnövekedése

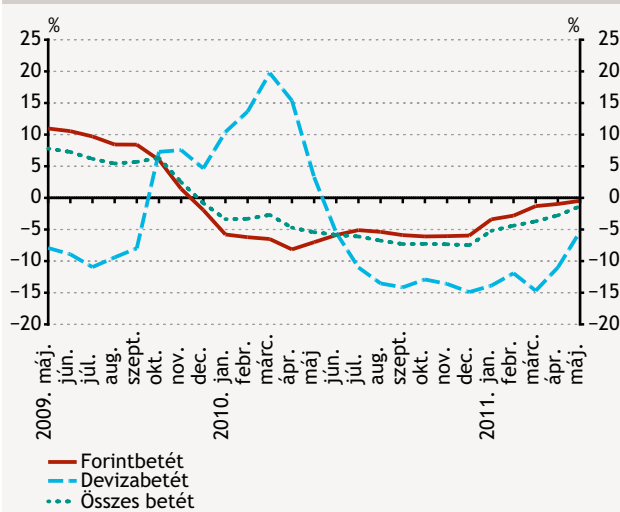

A hitelintézetek külföldi kötelezettségeinek részaránya az utolsó három hónap során a mérlegfőösszeghez képest csökkent, 28,7 százalékra csökkent.

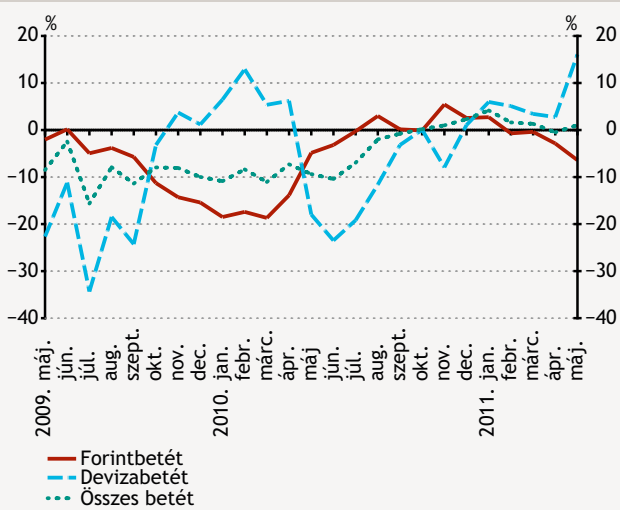
10. ábra
A nem pénzügyi vállalatok hitelállományának reálnövekedése

11. ábra
A háztartások betétállományának reálnövekedése

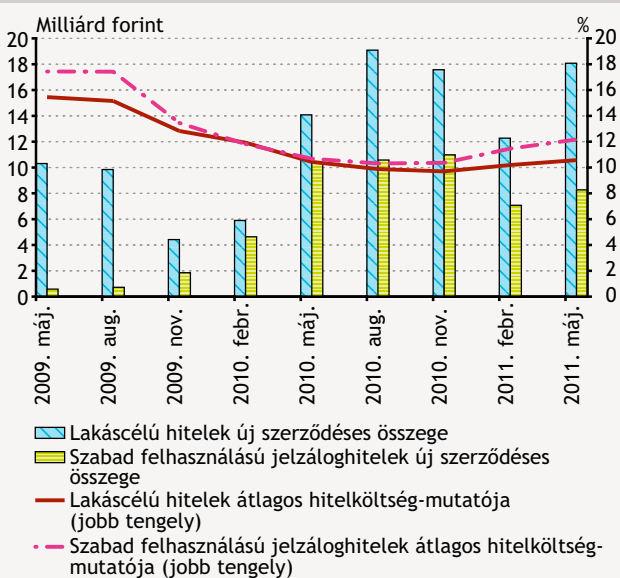

12. ábra
A nem pénzügyi vállalatok betétállományának reálnövekedése

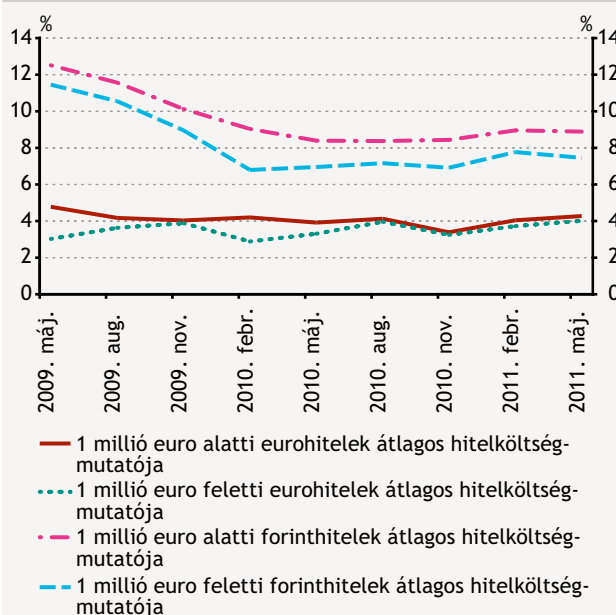

A háztartások által felvett új forintalapú lakáscélú jelzáloghitelek átlagos hitelköltség-mutatója folyamatosan növekedett. Az euroalapú lakáscélú és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéses értéke a jogszabályok változásának következményeként¹ az elmúlt három hónapban továbbra is nulla közeli értékű maradt. A forintalapú lakáscélú és szabad felhasználású jelzáloghitelek új szerződéses értéke tovább növekedett a 2011. februári értékhez képest.

13. ábra
A háztartások által felvett forinthitelek alakulása

14. ábra
A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek átlagos hitelköltség-mutatóinak alakulása

Az átlagos kamatlábak az egymillió euro fölötti nem pénzügyi vállalati forinthitelek esetében kismértékben csökkentek, míg eurohitelek esetében a 2011. februári értékhez képest kismértékű növekedés tapasztalható. Ugyanez a tendencia megfigyelhető a kisebb összegű forint- és eurohitelek kamatlábai esetében is. Az átlagos betéti kamatlábak a háztartások forint- és eurobetétei esetében alig változtak (előbbi enyhén csökkent, utóbbi enyhén nőtt). A nem pénzügyi vállalatok betéteinek átlagos kamatlábai a forint esetében alig változtak, míg euro esetében növekedtek.

Fizetésimérleg-statisztikák

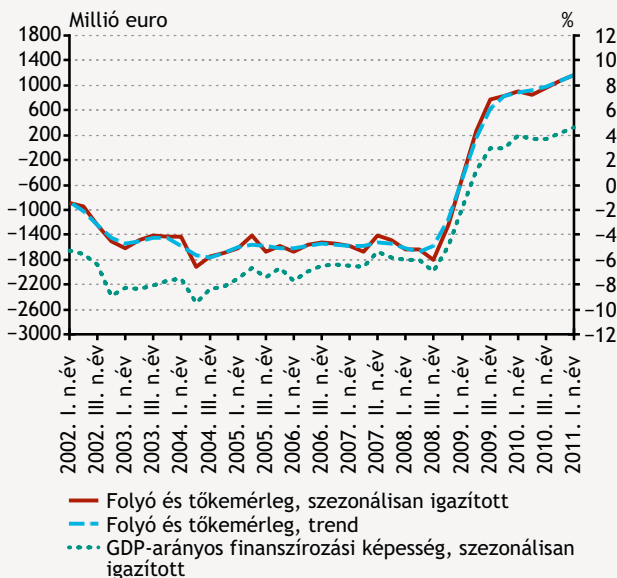
Az MNB a meghirdetett adat-közzétételi és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2011. június 30-án első alkalommal publikálta a 2011 első negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, és módosította a 2010. I-IV. negyedéves adatokat (az adatszolgáltatók javított jelentései alapján).

2011 első negyedévében a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkémerleg együttes egyenlege) 1272 millió euro (345 milliárd forint) volt. A szezonális hatások kiszűrésével a finanszírozási képesség a GDP 4,6 százaléka (317 milliárd forint). 2011-ben a reálgazdasági mérleg többlete tovább nőtt, és magasabb, mint a jövedelemmérleg hiánya.

¹ 2010. augusztus 14-től életbe lépett a 2010. évi XC. törvény, amelynek értelmében tilos jelzálogot bejegyezni a devizahitelekre. Ennek hatása tükröződik a devizahitelezés csökkenésében. Az új devizahitel kibocsátás nullánál nagyobb értékét a korábban folyósított devizahitelek kiváltásának lehetősége magyarázza.

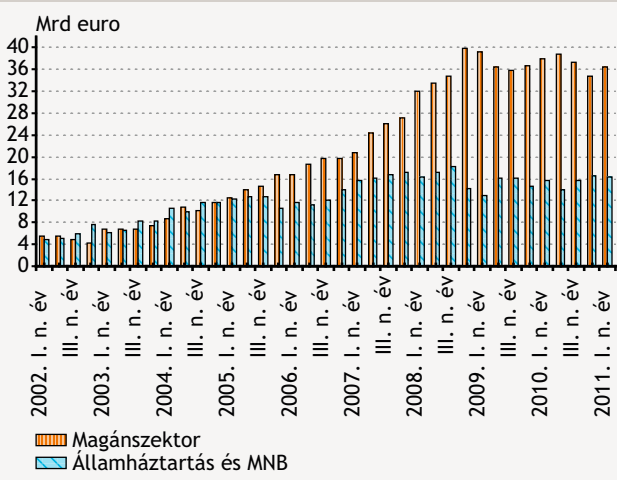
15. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely) és a GDP arányában (jobb tengely)

16. ábra

Magyarország nettó adósságállománya (FDI egyéb tőke nélkül), 2002–2011

Az áruforgalomban az exportbevételek már 2009 elejétől kezdve, az importkiadások 2009 második félévétől szezonálisan igazítva rendre meghaladták az előző negyedéves szintet.

2011. március végén a jegybanki tartalékok értéke 35,7 milliárd euro volt. A közvetlentőke-befektetésen belül elszámolt egyéb tőkét, valamint a pénzügyi derivatívákat nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2011. március végén 52,9 milliárd eurót (a GDP arányában 53,4 százalékot) tett ki.

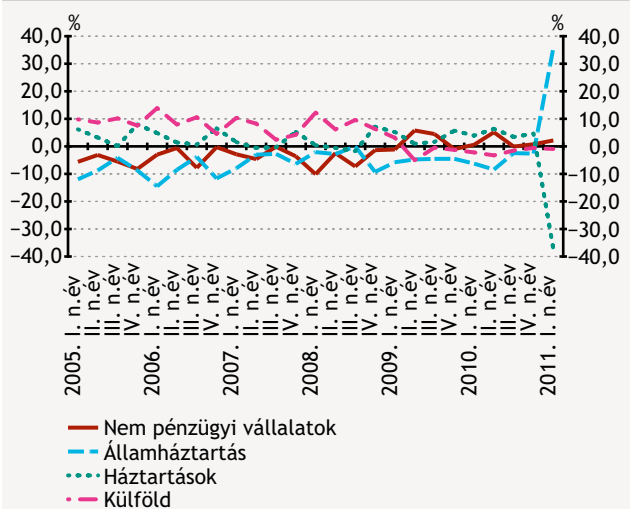
Pénzügyi számlák

Az MNB 2011. július 1-jén jelentette meg a minden szektort felölelő, teljes körű legfrissebb pénzügyi számlákat. A 2011 első negyedéves adatok szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP 35,7 százalékát érte el. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP -37,2 százaléka volt. Az államháztartás nettó finanszírozási képességének jelentős emelkedése és a háztartások finanszírozási képességének jelentős csökkenése a 2011 első negyedévében elszámolt magán-nyugdíjpénztári kilépések miatti, a háztartások által az államháztartásnak nyújtott tőketranszfer következtében alakult ki.

A magánnyugdíjpénztárakból kilépők magán-nyugdíjpénztári tagsága 2011. március 1-jén szűnt meg a vonatkozó jogszabály szerint, ezért a pénzügyi számlák 2011 első negyedévében számolják el a kilépéssel kapcsolatos tranzakciókat. A statisztikai elszámolásokban a magánnyugdíjpénztárakból kilépők nyugdíjpénztári követeléseinek reálhozam és tagdíj-kiegészítés feletti része (becsléseink szerint 2650 milliárd forint, az éves GDP 9,7 százaléka) tőketranszferként került át a központi kormányzathoz 2011. március 1-jén. A háztartások nyugdíjpénztárakkal szembeni követelése ennyivel csökkent, az állam követelése a nyugdíjpénztárakkal szemben ennyivel nőtt. Ez az összeg 2011 első negyedévében csökkenti a háztartások, és növeli az államháztartás finanszírozási képességét. A magánnyugdíjpénztárakból kilépőknek a reálhozamból és a tagdíj-kiegészítésből származó követelése (becsléseink szerint 260 milliárd forint) nem volt hatással a szektorok finanszírozási képességére, emiatt csak a háztartások és a pénztárak pénzügyi kapcsolatainak szerkezete változott.

17. ábra

A fő szektorok negyedéves nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP százalékában

(A tőkeátvitel nagyságára és a reálhozam és tagdíj-kiegészítés összegére vonatkozó adatok a későbbi pontosabb információk alapján visszamenőlegesen változhatnak.)

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a negyedéves GDP 2,2 százalékát érte el 2011 első negyedévében. Összességében a nemzetgazdaság nettó finanszírozási képessége (a külföld nettó finanszírozási igénye) a pénzügyi számlák adatai szerint a GDP 1 százalékát érte el az első negyedévben.

Egyéb információk

2011 második negyedévében megkezdődött a 2012. évre vonatkozó, a jegybanki információs rendszerhez szolgáltatandó információk és az információt szolgáltatók köréről, szolgáltatás módjáról és határidejéről szóló MNB-rendelet összeállítása. A rendelettervezetet az MNB felsővezetői jóváhagyás után 2011. július végén nyilvános konzultációra bocsátja.

7. A pénzügyi kultúra fejlesztése

A Magyar Nemzeti Bank vállalt célja, hogy törvényben rögzített alapfeladatainak támogatásaként hozzájáruljon a lakosság, különösen a fiatalok pénzügyi kultúrájának fejlesztéséhez. Ennek keretében az MNB évek óta szervez a lakoságnak – ezen belül a diákoknak – szóló szemléletformáló, pénzügyi tájékozottságot növelő programokat.

2011 májusában indult útjára a Mindennapi Pénzügyeink Program (MPP) az állami szféra és csaknem két tucat pénzügyi intézmény példaértékű összefogásával. Az MPP Magyarországon egyedülálló, pénzügyi szemléletformáló és tájékoztató program, amelyet a Pénziránytű Alapítvány hívott életre a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete szakmai támogatásával, együttműködve Magyarország egyik vezető médiavállalatával. A program 4-5 millió fő rendszeres elérését teszi lehetővé. Legfőbb célja, hogy emelje a lakosság pénzügyi kultúrájának jelenlegi alacsony szintjét, további céljai az öngondoskodás népszerűsítése, a lakosság tudatos pénzügyi döntéseinek ösztönzése, valamint a pénzügyi termékek és szolgáltatások iránti igény bővülésének megalapozása. Ennek érdekében 15 hónapon keresztül 22 médiumban közel 700 cikk és önálló szerkesztőségi tartalom jelenik meg, amelyek a mindennapi élethez szükséges, praktikus pénzügyi ismereteket közvetítenek havonta változó témakörökben. A program részeként egy, a megjelenő tartalmaknak és kapcsolódó alkalmazásoknak helyt adó weboldal is kifejlesztésre került.

A Pénziránytű Alapítvány – mint a program szakmai támogató partnere – felel a független, szakmailag igényes, minő-

ségbiztosított háttéranyagok kidolgozásáért, valamint a programhoz kapcsolódó céltámogatások összegyűjtéséért, elkülönült kezeléséért és ellenőrzött, cél és szerződés szerinti felhasználásáért.

A Pénziránytű Alapítvány a Pénzügyi Oktatási Program (POP) eddigi sikerére és eredményeire tekintettel májusban ismételten meghirdette a középiskolai diákok pénzügyi kultúrájának fejlesztését célzó pályázati lehetőséget. A pályázat célja, hogy támogassa azokat a közép fokú oktatási intézményeket, amelyek vállalják, hogy az iskola szakmai programjai között helyet biztosítanak a POP bevezetésének, oktatásának. A program keretében a 2011-2012-es tanévben 58 középiskola részesül az alapítvány szakmai és anyagi támogatásában.

Az MNB Látogatóközpontját a második negyedévben csaknem 12 000 látogató kereste fel, ez kétszerese az első negyedévi látogatószámának. A széles lakossági ismeretterjesztést szolgáló programok közül az MNB részt vett a május 15-én megrendezett Múzeumok Majálisán. Ezen túlmenően a negyedév során az MNB két alkalommal is kitérte kapuit a nagyközönség előtt: a május 14-15-én megrendezett Nyílt Napokon, amikor 2400 látogatót fogadtunk, valamint a június 24-i Múzeumok Éjszakáján, amelyre 2300 vendég érkezett. Az MNB az idei évben első alkalommal vett részt – a kapott visszajelzések alapján nagy sikerrel – a június végi soproni Volt Fesztiválon.

NEGYEDÉVES JELENTÉS

2011. július 15.

Nyomda: D-Plus

H-1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.

